

6.3.3 Luokanopettajan koulutus

www.helsinki.fi/sokla/opiskelu/lopa.htm
alma.helsinki.fi/doclink/66001

Luokanopettajan koulutuksessa koulutetaan omaa työtään kehittäviä ja yhteiskunnallisesti valveutuneita kasvatuksen ja opetuksen asiantuntijoita. Koulutuksen toimintatavat tukevat opiskelijan kasvua tutkivaan opettajuuteen.

Luokanopettajaksi voi opiskella kasvatustiede tai kasvatuspsykologia pääaineena sekä monikulttuurisessa luokanopettajan koulutuksessa, jossa pääaineena on kasvatustiede. Kasvatuspsykologian pääainevaihtoehtoon ja monikulttuuriseen luokanopettajan koulutukseen valitaan opiskelijat erillisen valinnan kautta.

Luokanopettajan ammatti yhteiskunnallisessa kontekstissa

Luokanopettaja vastaa perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 opetuksesta. Hän voi pätevöityä vastaamaan myös perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 opetuksesta liittämällä tutkintoonsa koulussa opetettavan aineen vähintään 60 opintopisteen laajuisen perus- ja aineopintojen kokonaisuuden (Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 14.12.1998/986).

Luokanopettaja on kasvatuksen, opetuksen ja oppimisen monipuolinen asiantuntija. Hän hallitsee tehtävänsä, kykenee perusteltuihin ratkaisuihin työssään, tuntee kasvatustuunsa ja huolehtii ammattitaitonsa ylläpitämisestä. Lisäksi hänellä on hyvät valmiudet yhteistyöhön koulu yhteisön kaikkien jäsenten, kotien, opetustoimen hallinnon ja yhteiskunnan eri tahojen kanssa. Luokanopettaja kykenee toimimaan eettisesti sekä näkemään koulun ja oman työnsä osana yhteiskuntaa, sen arvoja ja toimintaa.

Tavoite kandidaatin tutkinnossa

Kandidaatin tutkinnossa opiskelija suuntautuu kasvatustieteelliseen ajatteluun. Hän perehtyy kasvatusta, opetus-opiskelu-oppimisprosessia, ihmisen persoonallisuuden kehitystä sekä sosialisaatiota ja sivistystä koskevaan tutkimukseen. Lisäksi hän perehtyy kasvatuspsykologian, kasvatustieteiden, kasvatustieteiden ja kasvatuksen historian lähtökohtiin. Hän tuntee koulutusjärjestelmän, kasvatustieteiden ja opetustyön yhteiskunnalliset ulottuvuudet ja niiden filosofiset sekä historialliset perusteet. Hän hahmottaa oman alansa osana koulutusjärjestelmän kokonaisuutta.

Opiskelijalla on edellytykset opettaa perusopetuksen 1–6 luokkien oppiaineita perehdyttyään eri oppiaineiden didaktiikkaan. Hän hallitsee opettamiensa tiedonalojen perustiedot ja oppiaineiden taustalla olevan tiedonluonteen sekä kykenee eheyttämiseen. Hänellä on valmiudet ottaa koulun arvoperusta huomioon omassa opetus- ja kasvatustyössään.

Opiskelija on viestintätaitoinen sekä omalla äidinkielellään että hallitsemillaan vierailta kielillä. Hän osaa käyttää tieto- ja viestintäteknisiä monipuolisesti työssään. Opiskelija on tutustunut kasvatustieteiden keskeisiin tutkimusmenetelmiin, ja hänellä on edellytykset alan tieteellisen tutkimuksen ja tiedon kriittiseen tarkasteluun.

Kandidaatin tutkinto luo edellytykset maisterin koulutukseen.

Tavoite maisterin tutkinnossa

Maisterin tutkinnossa opiskelija saa valmiudet toimia perusopetuksen alaluokkien opettajana. Sivuaeineopinnoilla hän voi laajentaa mahdollisuuksiaan toimia yhtenäisessä peruskoulussa. Koulutuksessa hän harjaantuu opettajan työhön ja pedagogiseen ajatteluun. Hän pystyy opetuksen, opiskelun ja oppimisen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Hän kykenee perusteltuun pedagogiseen päätöksentekoon, opetussuunnitelmatyöhön ja koulun kehittämiseen. Hän saa valmiudet yhdistää oppilaiden ja oppilasryhmien ikäkaudesta nousevan kokonaisvaltaisen kasvatustehtävän, tiedonalojen hallinnan, kasvatustieteellisen teorian ja käytännön omaksi pedagogiseksi käyttöteoriakseen. Hänen tavoitteensa asiantuntijana ja kasvattajana on lapsen ja oppilasryhmän kaikinpuolinen kehittyminen sekä koulukasvatukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.

Opiskelija pystyy yhteistyöhön koulu yhteisön jäsenten, oppilaiden vanhempien ja koulun eri sidosryhmien kanssa. Opiskelija kykenee luovaan ja joustavaan yhteisölliseen ajatteluun ja moniammatilliseen yhteistyöhön. Hän on valmis kohtaamaan ja toteuttamaan muutoksia työyhteisössä.

Opiskelija kykenee kriittiseen ajatteluun. Hän hallitsee monipuolisesti tutkimusmenetelmiä ja pystyy tekemään itsenäisesti tutkimusta.

Tutkinnon suorittanut maisteri pystyy toimimaan aktiivisena yhteiskunnallisena vaikuttajana ja monipuolisena kasvatustieteen asiantuntijana. Hän on työtään tutkiva ja kehittävä asiantuntija, joka sietää muutosta ja on valmis itsensä kehittämiseen.

Maisterin tutkinto luo edellytykset jatko-opintoihin.

Koulutuksen lähtökohtia

Koulutuksen lähtökohtana on opetuksen, opiskelun ja oppimisen prosessin tutkiminen. Siinä yhdistyvät opiskelijan henkilökohtainen kasvu sekä kasvattajan ja kasvatuksen yhteiskunnallisten ja kulttuuristen merkitysten ja tehtävien tarkastelu.

Koulutuksessa korostuu tutkimuspainotteinen ja vuorovaikutuksellinen työtapo. Siinä tuetaan opiskelijaa asettamaan aktiivisesti itselleen tavoitteita ja suhtautumaan avoimesti tarkasteltaviin ilmiöihin.